

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Modely pojištění používané penzijními fondy

Klára NEŠNĚROVÁ

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomických teorií

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nešněrová Klára

Podnikání a administrativa

Název práce

Modely pojištění používané penzijními fondy

Anglický název

Insurance Models used by Pension Funds

Cíle práce

Cílem práce je popsat běžně používané modely penzijního pojištění používané penzijními fondy v ČR a v zahraničí. Zaměřit se na používaná data a vztahy mezi veličinami. Komparovat uvedené modely.

Metodika

Při zpracování práce bude využito teoretických poznatků, analýzy a syntézy, komparace, použití vhodných nástrojů a rozbor jejich účinnosti a kvantifikace. Bude při tom využito makroekonomických časových řad a dalších dostupných údajů. Bude též použito publikací českých i zahraničních autorů týkajících se daného tématu.

Harmonogram zpracování

1. Zápočet LS/2012: Vyhledání a studium literatury
2. Zápočet ZS/2013: Vypracování teoretické části
3. Zápočet LS2013: Vypracování analytické části a závěru

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Důchodové pojištění, formy důchodového pojištění, pilíře, rizika, penzijní fondy, metody výpočtu

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J., SEKERKA, B., Makroekonomie, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, ISBN 978-80-7380-245-5

CIPRA T, Pojistná matematika teorie a praxe, 2. vydání, Ekopress, prosinec 2006, ISBN 80-86946-00-2

CIPRA T, Finanční a pojistné vzorce, Grada, 2006, ISBN 80-247-1633-X

PAVELKA, T., Makroekonomie. Základní kurz. 3. vydání. Slaný: Melandrium, 2007. 278 s. ISBN 80-86175-58-4.

SAMUELSON, Paul A., NORDHAUS, William D., Ekonomie, Martin Gregor et al., Vyd. 1., Praha, NS Svoboda, 2007. xxiii, 775 s.,

ISBN 978-80-205-0590-3

SEKERKA B, Matematické a statistické metody ve financování, cenných papírech a pojištění, Profess Consulting s.r.o.,

2002, ISBN 80-7259-031

Zdroje dostupné na internetu:

Český statistický úřad <http://www.czso.cz>

Česká národní banka <http://www.cnb.cz>

Ministerstvo financí ČR <http://www.mfcr.cz>

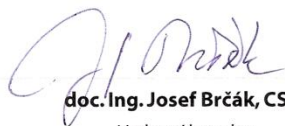
a další

Vedoucí práce

Sekerka Bohuslav, prof. RNDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2013

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

V Praze dne 9. 11. 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Modely pojištění používané penzijními fondy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu prof. RNDr. Bohuslavovi Sekerkovi, CSc. za jeho vstřícný přístup, odborný dohled, čas a cenné připomínky při zpracování této bakalářské práce.

Modely pojištění používané penzijními fondy

Insurance Models used by Pension Funds

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá problematikou důchodového pojištění a jeho reformou.

Rešeršní část je zaměřená na popis důvodů pro důchodovou reformu, dále se zabývá popisem současného důchodového systému v České republice. Následně práce popisuje penzijní fondy, které nabízejí penzijní pojištění, zejména jejich charakteristiku a investiční strategii. Prostředky vložené a následně získané z fondů II. a III. pilíře budou v budoucnu značně ovlivňovat životní úroveň seniorů. V poslední části se autorka zabývá důchodovým systémem vybraných států v zahraničí, jejich srovnáním a rozdíly.

V praktické části jsou vysvětleny pojmy týkající se problematiky důchodového pojištění, které jsou následně aplikovány na ukázce výpočtu důchodu. Dále se autorka zabývá možnostmi, jak velkou částku je potřeba naspořit, aby zajistila budoucím důchodcům dostatečnou výši finančních prostředků.

Závěr je věnován problémům, které vyplývají ze současného důchodového systému a návrhu řešení.

Summary

The B.A. thesis deals with retirement pension insurance and its reform.

The background overview part provides a description of the reasons for the pension system reform and deals with the description of the existing pension system of the Czech Republic. The thesis then describes the pension funds, which offer pension insurance, especially their characteristics and investment strategies. The assets deposited and then withdrawn from the funds of the II. and III. pillar will significantly affect the pensioners' living standards. In the last part the author deals with the pension system of selected foreign countries and compares the differences.

The practical part of the thesis describes the terms concerning the pension system and then applies the terminology to a sample pension calculation. The author then

discusses the options, what amount needs to be saved to ensure sufficient financial assets for prospective pensioners.

The conclusion is dedicated to the problems arising from the existing retirement pension system and the proposed solution.

Klíčová slova

Důchodové pojištění, formy důchodového pojištění, pilíře, rizika, penzijní fondy, metody výpočtu

Keywords: pension insurance, retirement pension insurance forms, risks, retirement pension funds, calculation methods

Obsah

1 Úvod.....	5
2 Cíl práce.....	6
2.1 Cíl práce.....	6
2.2 Metodika.....	6
3 Důvody pro reformu	7
3.1 Nepříznivý demografický vývoj	7
3.2 Nepříznivý ekonomický vývoj.....	7
3.3 Nevýhodné parametrické nastavení	8
4 Důchodový systém v České republice	9
4.1 Financování důchodového systému	9
4.2 Důchodová reforma	9
4.2.1 I. pilíř	11
4.2.2 II. pilíř.....	12
4.2.3 III. pilíř	14
5 Penzijní fondy.....	18
5.1 Charakteristika českých penzijních fondů	18
5.2 Vznik a zánik doplňkového penzijního spoření.....	18
5.3 Hospodaření penzijního fondu.....	19
5.4 Transformace penzijních fondů	20
5.5 Investiční strategie	21
5.5.1 Jak vybrat správný penzijní fond.....	24
5.5.2 Srovnání penzijních fondů.....	25
5.5.3 Náklady penzijních fondů.....	26
6 Důchodový systém v zahraničí	28
6.1 Německo	28
6.2 Velká Británie	28
6.3 Švýcarsko.....	29
6.4 USA	29
7 Metody výpočtu důchodu	31
7.1 Příklad výpočtu starobního důchodu	32

7.2	Možnosti zvýšení důchodu	34
8	Kolik peněz je potřeba do důchodu a jak toho dosáhnout	35
8.1	Vlastní doporučení	38
9	Závěr	39
10	Seznam použité literatury	40
10.1	Seznam použitých tabulek	41
10.2	Seznam použitých grafů.....	42
11	Přílohy.....	
	Příloha 1: Demografický vývoj obyvatelstva	
	Příloha 2: Tabulka pro výpočet důchodového věku	

1 Úvod

Důchodový systém je v současnosti velmi diskutované téma. Reformy, které vzešly v platnost 1.1.2013 by měly alespoň částečně vyřešit problém dostatečných finančních prostředků pro seniory, pro které je starobní důchod často jediným zdrojem příjmů po ukončení pracovní aktivity. Nový systém tří pilířů předpokládá, že se občané budou podílet na naspoření finančních prostředků z vyšší části, nežli tomu bylo doposud.

Problém dostatečných finančních rezerv k výplatě starobních důchodů se netýká pouze naší republiky, ale téměř všech evropských zemí, protože se potýkají se stejnými problémy tj. nižší porodnost a vyšší průměrný věk obyvatelstva.

Výplata starobních důchodů představuje značnou zátěž pro státní rozpočet, který je nyní ještě zatížen celoevropskou krizí, proto musel náš důchodový systém projít změnami, které umožnily státu část odpovědnosti převést na občany. Díky těmto změnám se na trhu otevírají nové možnosti získání finančních prostředků a následných investic pro fondy, které se budou na tomto systému podílet. Je to i možnost pro řadového občana investovat své finanční prostředky formou, kterou zvolí a která mu bude nejlépe vyhovovat.

Úkolem těchto fondů je zhodnotit vložené prostředky a vytvořit dlouhodobé finanční rezervy, ze kterých bude možné v budoucnu vyplacení renty a tím zvýšení starobního důchodu. Výše této renty bude záviset na zásluhovosti, to je výši naspořených finančních prostředků jednotlivým účastníkem nebo finančních prostředků, které mu poskytne zaměstnavatel a na správném hospodaření fondu.

Problémy představují nízko příjmové skupiny obyvatel, kteří ke spoření nebudou mít prostředky a budou ve stáří odkázáni pouze na výplatu státního důchodu z I. pilíře, který bude podstatně menší, nežli tomu bylo doposud.

2 Cíl práce

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat běžně používané modely penzijního pojištění používané penzijními fondy v ČR a v zahraničí. Zaměřit se na používaná data a vztahy mezi veličinami. Komparovat uvedené modely a navrhnout možná zlepšení. Práce má pomoci se lépe orientovat v důchodové reformě a blíže představit jednotlivé penzijní fondy.

2.2 Metodika

Při zpracování práce bude využito teoretických poznatků, analýzy a syntézy, komparace, použití vhodných nástrojů a rozbor jejich účinnosti a kvantifikace. Bude při tom využito makroekonomických časových řad a dalších dostupných údajů. Bude též použito publikací a online zdrojů českých i zahraničních autorů a právních norem a předpisů týkajících se daného tématu.

Úvodní část bude věnována důvodům pro důchodovou reformu a popisu současného důchodového systému v České republice. Podrobně bude popsán každý ze tří pilířů. V této části autorka vychází především z online zdrojů. Dále se autorka zabývá analýzou penzijních fondů a jejich investičních strategií, přičemž vychází hlavně ze zákona č. 426/2011 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Další část práce je zaměřena na komparaci důchodových systémů ve vybraných zemích.

V praktické části je záměrem ukázat, jak se vypočítá výše důchodu, základní prvky pro výpočet důchodu budou nejprve vysvětleny a následně aplikovány při ukázce výpočtu starobního důchodu. Dále je záměrem analyzovat, kolik peněz budeme přibližně do důchodu potřebovat a komparovat různé penzijní společnosti.

Na závěr bude provedeno shrnutí práce a pokus o návrh řešení nynější situace.

3 Důvody pro reformu

Důvodů pro důchodovou reformu je hned několik. Jednak jde o demografický vývoj, dále pak o nepříznivý ekonomický vývoj a v neposlední řadě i o nevýhodné parametrické nastavení.

3.1 Nepříznivý demografický vývoj

V současné době se prodlužuje střední délka života ve všech vyspělých zemích světa, včetně České republiky, zároveň však kvůli nízké porodnosti klesá počet lidí, kteří jsou ekonomicky aktivní a na stávající důchodce přispívají. Dnes činí podíl obyvatel ČR nad 60 let 22%, v roce 2065 by to ale mělo být již přes 35%. [1]

Tabulka č.1 Procentuální podíl obyvatelstva v důchodovém věku

Demografický ukazatel pro ČR	2002	2010	2065
Podíl obyvatelstva v důchodovém věku	20,4 %	22,5 %	35,7 %
Průměrný věk obyvatelstva	39,1 let	41,1 let	47,7 let

Zdroj: ČSÚ

Dnes na jednoho penzistu přispívají 2 ekonomicky aktivní lidé, ale podle současných předpokladů v roce 2050 nastane situace, kdy se počet sníží pouze na jednoho. Současnou a předpokládanou věkovou strukturu obyvatelstva můžeme vidět v grafech v příloze 1. [1]

Z grafů vyplývá, že důchody by pobíral větší počet osob a navíc po delší dobu. Bez důchodové reformy by se tento systém založený na mezigenerační solidaritě stal již dále neudržitelným. Z tohoto důvodu bylo nutné vytvořit adekvátní penzijní systém, který bude schopen se vypořádat s reálným trendem stárnutí populace a současně bude vyhovovat ekonomickým požadavkům a bude v souladu se základními principy sociální sounáležitosti. [2]

3.2 Nepříznivý ekonomický vývoj

S demografickým vývojem úzce souvisí i nepříznivý ekonomický vývoj, jelikož růst počtu obyvatel v důchodovém věku a nízká porodnost snižuje počet pracujících lidí. Podle odhadů expertní Bezděkovy komise, která se věnovala analýze důchodového systému ČR, se bude důchodový systém propadat každoročně o schodek ve výši 4-5 % HDP.

Do problému se tedy dostane výdajová i příjmová strana. Konkrétní výše deficitu však závisí na ekonomickém vývoji ČR a také na valorizaci důchodů. [1]

Tabulka č.2 Deficit důchodového účtu

Makroekonomická kritéria	2010	2020	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2100
Příspěvková sazba (% hrubé mzdy)	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0
Příjmy (% HDP)	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4
Výdaje (% HDP)	8,0	8,2	9,1	11,0	12,4	12,7	12,5	12,6	13,0
Saldo (% HDP)	0,4	0,2	-0,7	-2,6	-4,0	-4,3	-4,3	-4,0	-4,5
Kumulované saldo (% HDP)	2,4	6,3	4,4	-12,0	-42,7	-88,5	-127,2	-166,2	-244,1

Zdroj: Bezděk a kol. Závěrečná zpráva. Praha, 2005

„Podle propočtů Vladimíra Bezděka by kumulovaný deficit důchodového účtu dosáhl v roce 2065 asi 110 % HDP. Pro představu, v roce 2010 byl hrubý domácí produkt české ekonomiky 3,67 bilionů korun. Takto obrovský propad není možné krýt pouhým posilováním příjmové strany. Zvláště při ohledu na to, že již nyní je celkové zatížení odvody z mezd v ČR jedno z nejvyšších na světě.“ [15]

3.3 Nevýhodné parametrické nastavení

Vzhledem k velmi nízké zásluhovosti průběžného systému u nás došlo k úpravě parametrů tzv. Malou důchodovou reformou. Ústavní soud uložil zákonodárci, v novém způsobu výpočtu, který je platný od 30. září 2011, dbát více na zásluhovost a tedy zohlednit u vyšších příjmových skupin (nad 30 tis.) odpovídající výpočet důchodu. Míra zásluhovosti by se měla zvyšovat nadále i v dalších letech.

Jedním z hlavních důvodů pro reformu bylo, že systém umožňoval jen velmi malou diverzifikaci příjmů v důchodu. Jediným produktem bylo penzijní připojištění, které ale tvořilo jen minimální část příjmů důchodců. Pokud by došlo z nějakého důvodu k nedostatku finančních prostředků na vyplácení důchodů, došlo by tím k existenčnímu ohrožení spousty českých důchodců. [1]

Aby se současná životní úroveň v seniorském věku udržela, byla nutná reforma, která podporuje individuální spoření pomocí fondů.

4 Důchodový systém v České republice

4.1 Financování důchodového systému

Stávající důchodový systém funguje na principu průběžného financování používaný ve většině zemí tzv. systém „pay as you go“, a kapitalizace neboli fondové financování.

Systém průběžného financování vychází z mezigenerační solidarity a garance budoucí péče. Lidé, kteří jsou momentálně výdělečně činní, odvádí příspěvky na sociální pojištění a tyto prostředky jsou ihned přerozděleny a vypláceny stávajícím důchodcům. [2]

Fondové financování je charakteristické tím, že klade větší důraz na zodpovědnost jednotlivce. Pojištěnci si vytvářejí kapitálové rezervy, které jsou následně použity na financování jejich vlastních důchodů. Díky spoření, zde dochází k tvorbě kapitálu. Zhodnocení vložených financí musí převyšovat míru inflace. [2]

Každý systém má své výhody a nevýhody. Výhodami průběžného financování jsou především stabilita systému, ochrana všech jednotlivců a snížení administrativních nákladů. Systém průběžného financování také eliminuje riziko inflace. Mezi nevýhody patří především demografické a politické riziko a negativní dopady na trh práce, dále také nadměrná redistribuce a vytlačování veřejných a soukromých investic.

Výhodou kapitálového systému je kapitalizace, menší citlivost na demografický vývoj, pozitivní vliv na trh práce i dopady do kapitálových trhů. Hlavní riziko na kapitálovém trhu je, že může dojít ke ztrátě nebo dokonce i ke krachu penzijního fondu a ztrátě peněžních prostředků. Další problém kapitálového systému je obtížné zabezpečení nízkopříjmových skupin obyvatelstva, neboť pro tyto skupiny je velice obtížné z jejich nízkých příjmů naspořit na stáří dostatečnou částku peněz. [2]

4.2 Důchodová reforma

Penzijní reforma postupuje dvěma hlavními směry. Na jedné straně se postupně prodlužuje důchodový věk, na druhé straně se posilují možnosti spoření na důchod, které jsou podpořeny státními záahami, ať už změnami v nastavení sociálního pojištění nebo daňovými úlevami.

Systém dvou pilířů

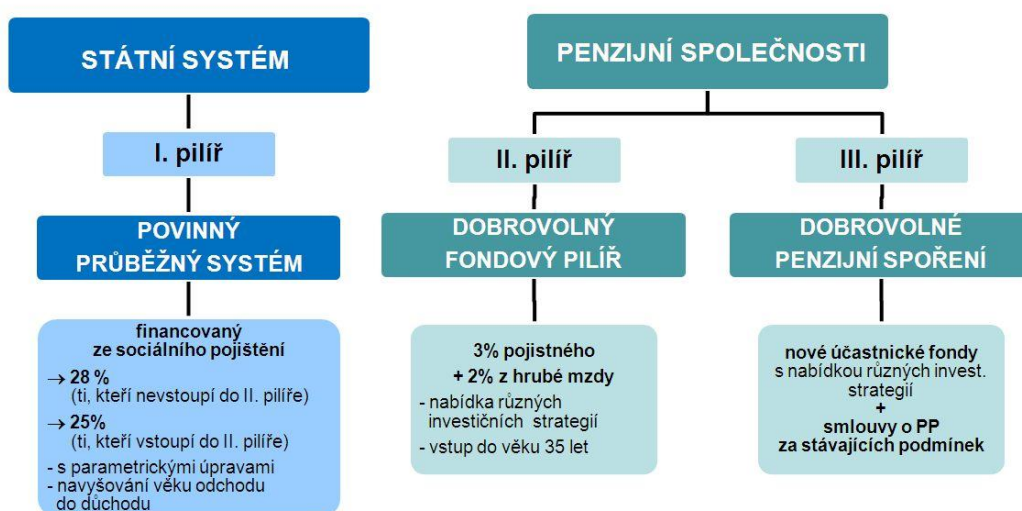
Do roku 2012 byl důchodový systém rozdělen na dva pilíře. První pilíř byl zcela dominantní, jednalo se o státní sociální zabezpečení, ze kterého byly vypláceny důchody ať už starobní nebo invalidní. A vedle toho existoval třetí pilíř, tzv. penzijní připojištění se státním příspěvkem, což bylo v podstatě pravidelné spoření v penzijních fondech, které podporoval stát ať už státním příspěvkem nebo daňovými úlevami. [3]

Systém tří pilířů

Od 1. 1. 2013 se důchodový systém skládá ze tří pilířů. K systému dvou pilířů se připojil tzv. druhý pilíř, jehož úkolem je vytvořit pro zaměstnance a ekonomicky činné osoby, tedy i pro podnikatele, možnost dalšího spoření na důchod a to v kombinaci s prvním pilířem, ze kterého budou moci část svého spoření převést na toto spoření ve druhém pilíři. Aby se tohoto systému mohli zúčastnit, budou si muset navýšit celkovou sazbu svého sociálního pojištění o 2% svého hrubého příjmu. Tím vznikl trojpilířový systém. První pilíř státní sociální zabezpečení, druhý pilíř důchodové spoření a třetí pilíř doplňkové spoření. Podstatou tohoto systému je, že v jeho rámci dochází k vzájemnému vyvažování jednotlivých pilířů a tím je přispíváno ke stabilitě systému jako celku. [4]

Současný důchodový systém je znázorněn na následujícím schématu:

Graf č.1 Schéma současného důchodového systému

Zdroj: csas.cz

4.2.1 I. pilíř

Jede o první důchodový systémem, který vznikl ve vyspělých evropských zemích, koncem 19. století. Účast v tomto pilíři je povinná, přispívají do něj všichni ekonomicky aktivní lidé. V České republice je I. pilíř naprosto nejdůležitější a základní zdroj příjmu v důchodu. Každý měsíc z průběžného pilíře dostává starobní důchod, který je v průměru 10 539 korun, více než 2,3 miliónu seniorů. Správcem prvního pilíře je Česká správa sociálního zabezpečení. [5]

Základním hmotně právním předpisem, který upravuje nároky na důchody ze základního důchodového pojištění, způsob stanovení výše důchodů a podmínky pro jejich výplatu, je zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1996. [6]

Financování prvního pilíře je založeno na povinných odvodech ekonomicky aktivních občanů na důchodové pojištění. Ze mzdy zaměstnance zaměstnavatel sráží pojistné na důchodové pojištění a to 6,5% z vyměřovacího základu. Kromě sazeb pojistného srážených ze mzdy zaměstnance, odvádí zaměstnavatel ještě 21,5% z hrubé mzdy zaměstnance, přičemž tyto prostředky hradí zaměstnavatel z vlastních zdrojů. Jedná se proto o daňově uznatelný náklad. Osoby samostatně výdělečně činné v roce 2012 odvádějí pojistné na důchodové pojištění ve výši 29,2 %. [16]

Z I. pilíře důchodového pojištění se poskytují tyto důchody:

- doživotní starobní důchod
 - na něj máme nárok, pokud splňujeme potřebnou dobu pojištění a dosáhli jsme potřebného věku
- invalidní důchod
 - na něj má nárok osoba mladší 65ti let, pokud je invalidní, což znamená snížení nebo ztráta pracovní schopnosti, například v důsledku úrazu, a má potřebnou dobu pojištění (nad 28 let, musíme být pojištění alespoň pět let)
- vdovský a vdovecký důchod
 - je buď dočasný nebo trvalý, dočasný vdovský/vdovecký důchod je po dobu jednoho roku a máme na něj nárok jestliže náš manžel zemřel v době, kdy pobíral starobní nebo invalidní důchod, nebo mu v době smrti vznikl nárok na starobní nebo invalidní důchod, nebo zemřel následkem pracovního úrazu, od ledna 2012 platí nárok na vdovský důchod

i pokud měl nárok na předčasný důchod, nárok na trvalý vdovský důchod máme pokud ještě splňujeme tyto podmínky: pečujeme o nezaopatřené dítě, pečujeme o rodiče, kteří s námi bydlí v jedné domácnosti, jsme plně invalidní a dosáhli jsme minimální důchodový věk pro vdovecký důchod (58 let a 6 měsíců pro muže i ženy, platí od roku 2012)

- sirotčí důchod

- má na něj nárok nezaopatřené dítě do 26ti let věku, jestliže zemřel jeho rodič, opatrovník nebo pěstoun, který pobíral starobní nebo invalidní důchod [6] , [8] , [10]

Změny po 1. 1. 2013 první pilíř příliš neovlivnily, podmínky výplaty dávek se však přiostrily. Nejdůležitější změnou je prodloužení věku odchodu do důchodu. Věk odchodu do důchodu je uveden v příloze č.2

4.2.2 II. pilíř

Jedná se o systém důchodového zabezpečení nazývaný „důchodové spoření“. Spoření v tomto pilíři nabízejí penzijní společnosti, které vznikly po transformaci z dnešních penzijních fondů. Pro osoby starší 35 let bude možné do 2. pilíře vstoupit jen do 30. 6. 2013, pro mladší je možné vstoupit kdykoliv před dovršením věku 35 let. Uvedené pravidlo platí pro zaměstnance i OSVČ. Pro zájemce, kterým již bylo 35 let, ale nejsou k 1. 1. 2013 plátcí důchodového pojištění, tedy nezaměstnaní, osoby v zahraničí či na rodičovské dovolené, bude platit šestiměsíční lhůta od okamžiku, kdy se stanou plátcí důchodového pojištění. Věk 35 let je stanoven proto, že v tomto věku už má většina lidí základní představu o své pracovní kariéře, už má vybranou profesi a stálé zaměstnání. Rozhodnutí o vstupu nebo nevstoupení je však nevratné. Když se rozhodneme vstoupit do druhého pilíře, neztratíme tím účast v prvním, pouze dojde ke změně povinných odvodů na důchodové pojištění z prvního do druhého pilíře. Ve druhém pilíři může účastník zvolit různé investiční strategie, prostředky může rozložit mezi různé účastnické fondy podle preferencí k riziku a potencionálnímu výnosu. [4], [7]

Při vstupu do druhého pilíře budeme do prvního pilíře odvádět na pojistném pouze 25 %. Do druhého pilíře budou převedena 3 %. K nim ale tato osoba bude muset ještě přidat 2 % ze své hrubé mzdy. Těchto 5 % pak bude investovat s tzv. penzijními společnostmi. Míra zhodnocení bude závislá na tom, jakou investiční strategii si daný člověk vybere. Celková výše odvodu pojistného bude pro účastníky II. pilíře 30 %. [4], [7]

Tabulka č.3 Přehled odvodů důchodového pojištění, které platí od 1. 1. 2013

Stavk 01/2013	Poplatníci sociálních dávek (odvodů)	
	zaměstnanec	zaměstnavatel
zaměstnavatel	15%	32%
zdrav. poj.	6.50%	9%
celkem důch. poj. + vyvedení do II. pilíře	30.00%	
sociální poj.	3.50%	22.80%
důchodové poj., tj. celkem 25%	3.50%	21.50%
vyvedení do II. pilíře	3.00%	0.00%
vlastní příspěvek do II. pilíře	2.00%	0.00%
nemocenské poj.	0.00%	1.30%
příspěvek na st. pol. zaměstnanosti	0.00%	0.00%

Zdroj: důchody-uchodci.cz

Nárok na dávky vzniká při dosažení důchodového věku, stejně jako v prvním pilíři a poskytují se na:

- doživotní starobní důchod
- doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let
- starobní důchod na dobu 20 let
- sirotčí důchod na dobu 5 let
- při předčasném úmrtí účastníka se naspořené prostředky dědí

Účast ve druhém pilíři umožňuje diverzifikaci zdrojů neboli rozkládáme riziko. [7]

Nevýhody II. pilíře

Toto soukromé spoření nenabízí výhody penzijního připojištění, je tedy zcela bez státních příspěvků, daňových úlev, příspěvku zaměstnavatele, jednorázových vkladů, i bez možnosti výběru až poloviny prostředků po 15 letech, a bez garance nezáporného zhodnocení (bude tedy možné dosáhnout záporných, ale i vyšších výnosů). Nebude možné sjednat výsluhovou penzi (výplatu po 15 letech). Nebude možné předčasné ukončení smlouvy – tzv. odbytné (již po jednom roce, výplata všech prostředků bez státních příspěvků). Výplata bude možná pouze formou penze po odchodu účastníka do důchodu, doživotní penze nebo penze na 20 let. [7]

Pro koho je II. pilíř výhodný

Tabulka č.4 Pro koho se vyplatí II. pilíř

Dnešní věk	Příjem			
	10 000	20 000	30 000	50 000
20 let	+ 179 Kč	+ 1256 Kč	+ 2453 Kč	+ 5154 Kč
30 let	+ 169 Kč	+ 392 Kč	+ 1052 Kč	+ 2620 Kč
40 let	- 215 Kč	+ 74 Kč	+ 432 Kč	+ 1320 Kč
50 let	- 178 Kč	+ 76 Kč	+ 64 Kč	+ 438 Kč
60 let	- 45 Kč	- 33 Kč	- 22 Kč	+ 28 Kč

Zdroj: kpf.cz

Tabulka nám názorně ukazuje, pro koho je výnosnější rozhodnout se pro účast ve druhém pilíři. Modrá oblast ukazuje, kdy je druhý pilíř výnosnější, řádově o 1000 a více Kč. Je vidět, že je výhodný zejména pro mladší lidi s vyšším příjmem. Žlutá oblast znázorňuje průměrný věk a průměrnou mzdu. Zde je vidět, že příliš nezáleží na tom, jestli se II. pilíře účastní, nebo ne. Nevýhodný je však pro osoby s podprůměrnou mzdou starší 40ti let. Důležité je, že toto porovnání bylo učiněno vůči současné penzi.

4.2.3 III. pilíř

Jedná se o dobrovolný systém důchodového zabezpečení, dříve nazývaný penzijní připojištění (pro smlouvy uzavřené do 30. 11. 2012), dnes doplňkové penzijní spoření. Penzijní připojištění se státním příspěvkem řeší zákon č.42/1994 Sb. vč. platných změn související se zavedením výše uvedeného zákona. Zatímco do prvního pilíře platíme částku před zdaněním, tedy z hrubé mzdy, u třetího pilíře platíme určitou částku z čisté mzdy. Jedná se o dobrovolné soukromé přispívání na stáří mimo státní kasu. Pro stát je samozřejmě výhodné, aby se občané v tomto smyslu učili samostatnosti a sami se zajistili na stáří, proto investice do třetího pilíře zvýhodňuje – jednak příspěvky, jednak daňovým zvýhodněním. [4], [7]

III. pilíř je nezávislý na obou dvou předchozích pilířích. Účast v něm je zcela dobrovolná, můžeme do něj opakovaně vstoupit a vystoupit. Funguje na principu zásluhovosti, což znamená, že naspořené prostředky jsou evidovány na osobním účtu účastníka a jejich výše má přímý vliv na výši poskytované dávky. [7]

Bývalé penzijní fondy se změnilo k 1. 1. 2013 na penzijní společnosti. Tyto penzijní společnosti nadále spravují prostředky penzijního připojištění, které mají klienti v penzijních fondech. Prostředky se přesunuly do tzv. transformovaných fondů. Každá penzijní společnost má jeden transformovaný fond. V tomto fondu pokračuje penzijní připojištění za stejných podmínek, jako tomu bylo doposud. Pro účastníky, kteří vstoupili do transformovaného fondu do 30. 11. 2012, je zachována garance nezáporného zhodnocení. Noví klienti, kteří vstoupí do třetího pilíře od roku 2013, už vstupují do tzv. účastnických fondů, kde si budou moci vybrat různou investiční strategii. Účastníci transformovaných fondů si mohou vybrat, zda v nich chtějí setrvat, nebo přestoupit do vhodného účastnického fondu.

Financování III. pilíře je založeno na dobrovolných příspěvcích účastníků, příspěvcích zaměstnavatele a státních příspěvcích.

Nárok na vyplácení dávek z III. pilíře od 1. 1. 2013 vzniká dosažením 60 let věku účastníka při minimální spořicí době 60 měsíců. Dávky jsou vypláceny jako:

- starobní penze na určenou dobu
- doživotní starobní penze
- invalidní penze na určenou dobu
- jednorázové vyrovnání místo penze
- kombinace starobní penze a jednorázového vyrovnání
- odbytné (při předčasném ukončení)
- při předčasném úmrtí účastníka se naspořené prostředky dědí (odbytné) [4], [8]

Výhody III. Pilíře

Mezi hlavní výhody doplňkového spoření patří zejména státní příspěvek, příspěvky zaměstnavatele a daňové odpočty.

Státní příspěvek je závislý na příspěvku účastníka, dochází však k posunu celé tabulky. Před rokem 2013 se státní příspěvek vyplácel již od vlastního příspěvku 100 Kč, dnes až od 300Kč. Velkou výhodou je, že se výše státního příspěvku neukončuje s částkou 500 Kč, ale stále se navyšuje až do úrovně 1000 Kč vlastního příspěvku účastníka, kdy je státní příspěvek 230 Kč. [7]

Tabulka č.5 Výše státních příspěvků

Výše vlastního příspěvku	Státní příspěvek do 31.12.2012	Státní příspěvek od 1.1.2013
100,- Kč	50,- Kč	0,- Kč
200,- Kč	90,- Kč	0,- Kč
300,- Kč	120,- Kč	90,- Kč
400,- Kč	140,- Kč	110,- Kč
500,- Kč	150,- Kč	130,- Kč
600,- Kč	150,- Kč	150,- Kč
700,- Kč	150,- Kč	170,- Kč
800,- Kč	150,- Kč	190,- Kč
900,- Kč	150,- Kč	210,- Kč
1000,- Kč	150,- Kč	230,- Kč

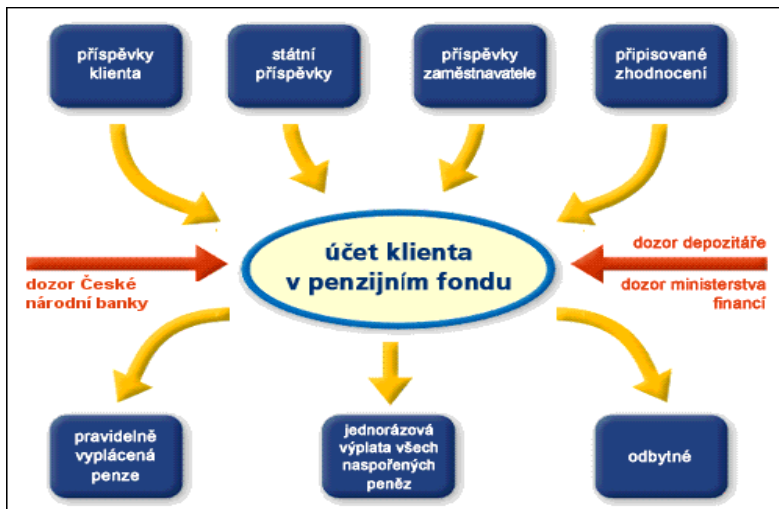
Zdroj: sdcr.cz

Od začátku roku 2013 mají všichni zaměstnanci spořicí si na penzijním připojištění možnost snížení daňového základu až o 12 000 Kč ročně. Pokud chce účastník uplatnit daňové úlevy, musí měsíční příspěvek přesahovat částku 1 000 Kč. Tuto částku nad 1 000 Kč si může uplatnit jako daňový odpočet. V praxi to znamená, že optimální měsíční příspěvek pro čerpání maximální státní podpory (230 Kč), který zároveň umožní uplatnění daňových úlev v plné výši, od 1. ledna 2013 je 2 000 Kč. Příspěvek zaměstnavatele snižuje jeho daňový základ až do 24 000 Kč ročně na jednoho zaměstnance (2 000 Kč měsíčně). Z těchto příspěvků zaměstnavatel není povinen odvádět pojistné na zdravotní a sociální zabezpečení. [7], [10]

Mezi další výhody patří možnost vyplácení prostředků již v 60ti letech. Úspory se v případě smrti účastníka vyplácí oprávněným osobám ve formě odbytného. Majetek penzijní společnosti bude oddělen od majetku účastníka fondu. Také se sníží poplatky za správu účastnického fondu na 0,4-0,8 % (oproti 1,4 % v roce 2010) a tím se zajistí potenciálně vyšší výnos. [7], [10]

Doplňkové penzijní spoření je možné chápat jako uzavřený cyklus, který je znázorněn na následujícím grafu.

Graf č.2 Cyklus penzijního spoření

Zdroj: kpf.cz

Peníze od účastníka přijdou na účet penzijního fondu. Penzijní fond na ně v určité době vyžádá státní příspěvek ze státního rozpočtu. Na účet penzijního fondu přicházejí i příspěvky zaměstnavatelů. Všechny došlé peníze jsou poté promyšleně investovány v souladu se zákonem. Výnos z investování je připsán na účet účastníka. Penzijní fond účastníkovi po určité době vyplácí jeho peníze v podobě dávek.

5 Penzijní fondy

5.1 Charakteristika českých penzijních fondů

Penzijní fondy jsou nezávislé finanční instituce, které mohou být právnickou osobou i akciovou společností. Penzijní fondy podléhají přísné státní regulaci, ke vzniku a činnosti je třeba povolení, o kterém rozhoduje Česká národní banka a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Každý penzijní fond má představenstvo nejméně o 5ti členech a dozorčí radu, která musí mít nejméně 3 členy. Členy jmenuje Ministerstvo financí. Členy orgánu penzijního fondu nesmějí být poslanci ani členové jiného penzijního fondu. [8]

Penzijní fond musí mít depozitář, kterým je banka, která eviduje majetek a kontroluje, zda s ním nakládá v souladu se zákonem. [8]

Každý penzijní fond musí mít statut a penzijní plán, který je veřejně přístupný. Statut obsahuje informace rozsahu činnosti penzijního fondu, zaměření a cíle jeho investiční politiky, zejména druhy majetkových hodnot, které budou používány. Dále musí obsahovat zásady hospodaření penzijního fondu, způsob použití zisku, sídlo depozitáře a způsob zveřejňování zpráv o hospodaření s majetkem penzijního fondu. Penzijní plán je dokument, od kterého se odvíjí text smlouvy mezi účastníkem a fondem. Musí být ke smlouvě o penzijním připojištění vždy připojen. Penzijní plán musí obsahovat druhy penzí a ostatních dávek penzijního připojištění, podmínky nároku na dávky penzijního připojištění a jejich výplatu, způsob výpočtu dávek, důvody vypovězení penzijního připojištění, výši příspěvků a různé varianty, k nimž v průběhu trvání smluv může docházet – například podmínky odkladu nebo přerušování placení příspěvků a změn výše příspěvků. [6], [8]

5.2 Vznik a zánik doplňkového penzijního spoření

Účast občanů je dobrovolná, v ČR může být účastníkem pouze osoba starší 18 let s trvalým pobytem v České republice, nebo jiného členského státu EU, která uzavře s penzijním fondem písemnou smlouvu. Před uzavřením smlouvy musí být budoucí účastník seznámen se statutem a penzijním plánem. Penzijní fond je povinen písemně

informovat účastníky o změnách penzijního plánu, tyto změny se stanou součástí smlouvy, jen pokud s tím účastník souhlasí. Ve smlouvě je třeba vždy sjednat poskytování starobní penze. Pro případ svého úmrtí může účastník určit osobu, které vznikne nárok na odbytné. Účastník může penzijní připojištění kdykoliv písemně vypovědět. Penzijní fond může penzijní připojištění písemně vypovědět účastníku, který po dobu alespoň 6ti kalendářních měsíců neplatil příspěvky nebo nesplnil jinou povinnost vyplývající z penzijního plánu, při uzavírání smlouvy uvedl nepravdivé údaje, nebo který nesplňuje podmínky být účastníkem penzijního fondu. [6], [8]

5.3 Hospodaření penzijního fondu

Penzijní fond musí s majetkem hospodařit s odbornou péčí a s cílem zabezpečit spolehlivý výnos. Využívá investice s minimálním rizikem a stabilními výnosy. Pravidla investování navíc podléhají státnímu dozoru, který vykonává ČNB. Penzijní prostředky shromážděné penzijním fondem mohou být umístěny zejména do :

- dluhopisů, jejichž emitentem je členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj nebo centrální banka tohoto státu
- dluhopisů vydaných Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj
- podílových listů, otevřených podílových fondů
- cenných papírů, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
- movitých věcí představujících záruku bezpečného uložení peněžních prostředků, kromě cenných papírů
- nemovitostí sloužících převážně k podnikání nebo bydlení, hodnota těchto věcí nesmí tvořit více než 10% majetku fondu [8]

Peněžní prostředky penzijního fondu mohou být uloženy i na vkladových účtech, výše takto uložených prostředků u jedné banky nesmí tvořit více než 10% majetku penzijního fondu nebo 20 mil. Kč. Nejméně 70% majetku penzijního fondu musí být umístěno nebo uloženo do aktiv znějících na měnu, ve které jsou vyjádřeny závazky penzijního fondu vůči účastníkům. [8]

Se ziskem mohou penzijní fondy nakládat následovně: nejméně 5% připadá do rezervního fondu. Nejvíce 10% se rozděluje podle rozhodnutí valné hromady, zbylá část cca 85% zisku jsou peníze, které jsou rozděleny mezi klienty a připsány na jejich účty v podobě zhodnocení. Pokud penzijní fond nevykáže zisk a jeho hospodaření v daném roce skončí ztrátou, je nutno použít ke krytí ztráty nerozdělený zisk z minulých let, rezervní fond a další fondy tvořené ze zisku. Nestačí-li ani tyto zdroje, musí být ztráta kryta snížením základního kapitálu, který ale nesmí klesnout pod 50 mil. Kč. [8]

U penzijních fondů, které existují déle než 3 roky, se v roční zprávě o hospodaření uvádí přehled výsledků hospodaření za poslední 3 roky. [8]

Zákon výslovně zakazuje, aby penzijní fondy mohly nakupovat akcie jiného penzijního fondu nebo vydávat dluhopisy. [8]

Činnost penzijního fondu a depozitáře podle zákona podléhá státnímu dozoru Ministerstva financí, a ČNB. Ministerstvo dohlíží na dodržování zákona a penzijního plánu a prověřuje seznamy účastníků všech penzijních fondů tak, aby státní příspěvek byl poskytnut každému pouze jednou. [9]

5.4 Transformace penzijních fondů

Penzijní fondy v průběhu důchodové reformy prošly transformací a rozdělily se na penzijní společnosti, které spravují účastnické fondy a transformovaný účastnický fond, který obsahuje naspořené prostředky stávajících účastníků.

Penzijní společnost nevlastní jednotlivé spravované fondy (ani transformovaný fond, ani účastnické fondy), je pouze jejich správcem. Dochází tedy k oddělení majetku účastníků od majetku správců, což by mělo výrazně zvýšit bezpečnost celého systému. Penzijní společnosti vznikly podle nového zákona č. 426/2011 Sb. o důchodovém spoření z dřívějších penzijních fondů, možný je ale i vstup nových subjektů. Penzijní společnost je právnická osoba, které bylo uděleno ČNB povolení k činnosti, ale je pod dohledem ČNB a Ministerstva financí. Počáteční kapitál musí být nejméně 50 mil. Kč. Penzijní společnost shromažďuje peněžní prostředky do účastnických fondů z příspěvků účastníků, příspěvků zaměstnavatelů, státních příspěvků nebo prostředků účastníků převedených z jiných účastnických fondů z transformovaných fondů. [1]

Každá penzijní společnost musí povinně nabízet konzervativní fond a dále může nabízet další 3 fondy. Jedná se o fond státních dluhopisů, vyvážený a dynamický fond. Nové účastnické fondy přinesou možnost výběru z několika investičních strategií. Tyto fondy budou nabízeny ve II. pilíři. Ve III. pilíři bude transformovaný účastnický fond, který vznikne ze současných penzijních fondů a bude spravovaný též penzijní společností a další účastnické fondy. V transformovaném fondu bude pokračovat stávající penzijní připojištění za stejných podmínek, jen od 1. 1. 2013 dojde ke změně státního příspěvku. Nebude možné, aby jeden občan byl současně klientem dvou fondů ve III. pilíři, ale může být klientem fondů ve II. i III. pilíři. [1]

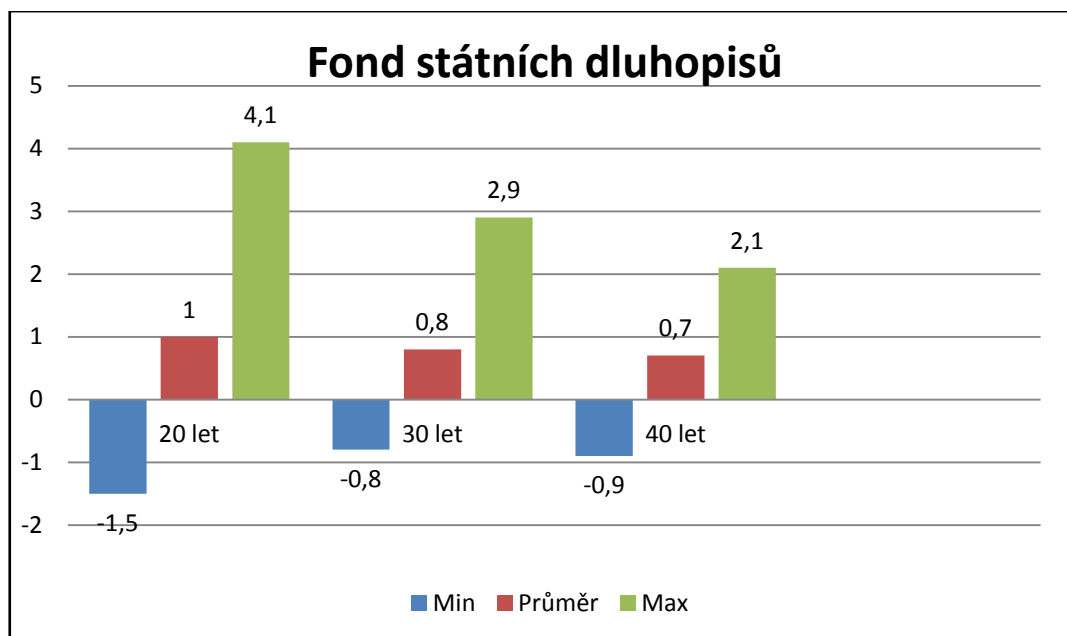
5.5 Investiční strategie

Účastnické fondy se liší investičním zaměřením. Fondy tvoří klasickou škálu od těch konzervativnějších po fondy dynamické. Pod pojmem konzervativnější fond musíme chápat menší kolísavost hodnoty majetku. Ve fondu státních dluhopisů nebude zpravidla docházet k poklesům hodnoty majetku, nebo jen k velmi malému poklesu. Podobně to platí pro konzervativní důchodový fond. Naproti tomu u dynamického fondu se dá očekávat i velmi výrazné kolísání. Kolísavost fondů je dána podílem akciové složky. Explicitní garance nezáporného výnosu není v těchto fondech dále poskytována.

Fond státních dluhopisů- 0% akciová složka, investuje většinu obhospodařovaných prostředků do státních dluhopisů ČR a v menší míře i do státních dluhopisů zemí EU a OECD splňujících určitá kvalitativní kritéria.

Bude se chovat podobně jako konzervativní fondy peněžního trhu, nečeká se, že by výrazně kolísala a prodělávala, stát je velmi přísně kontroluje, tento fond by mohl výrazně prodělat pouze v případě, že by krachoval stát. Jednoznačně je pro něj důležitější jistota návratnosti všech vložených prostředků před výší jejich zhodnocení. [9]

Graf č.3 Očekávané výnosy fondu státních dluhopisů po započtení nákladů a inflace

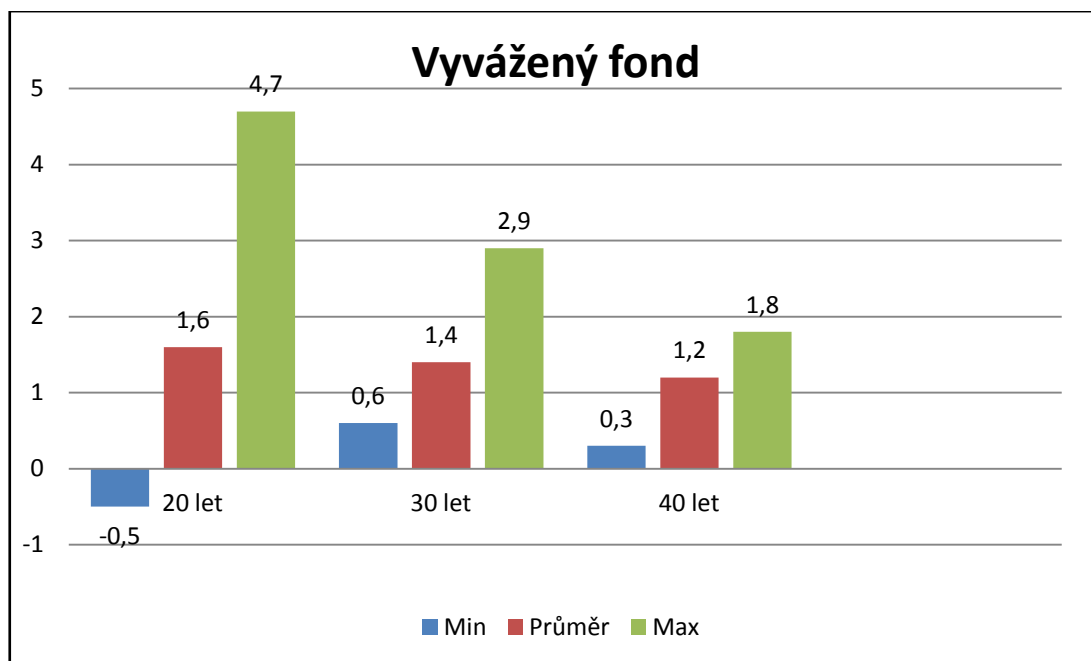

Zdroj: Jan Přib, Kdy do důchodu a za kolik, 2012

Konzervativní fond- 0% akciová složka, investuje do dluhopisů členských států EU a srovnatelně bezpečných dluhopisů, a dále do nástrojů peněžního trhu, fondů peněžního trhu a jiných obdobně likvidních aktiv. Je pro něj důležitá jistota návratnosti vložených prostředků i míra jejich zhodnocení. Jeho hlavním cílem je uchování čisté hodnoty aktiv bez výnosů nebo ve výši investice zvýšené o výnos minimálně nad inflaci. Majetek musí být plně zajištěn proti měnovému riziku. [9]

Vyvážený fond- max. 40% akciová složka, oproti konzervativnímu fondu navíc investuje část obhospodařovaných prostředků také do akcií a cenných papírů kolektivního investování. Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 25 %. Je pro něj důležitá výše dosaženého zhodnocení a ochota nést přiměřenou míru rizika ve vazbě na návratnost vložených investic zejména v kratším časovém horizontu. Konzervativní investiční nástroje tvoří základ, rizikovější pak nastavbu, která zvyšuje výnosový potenciál fondu. [9]

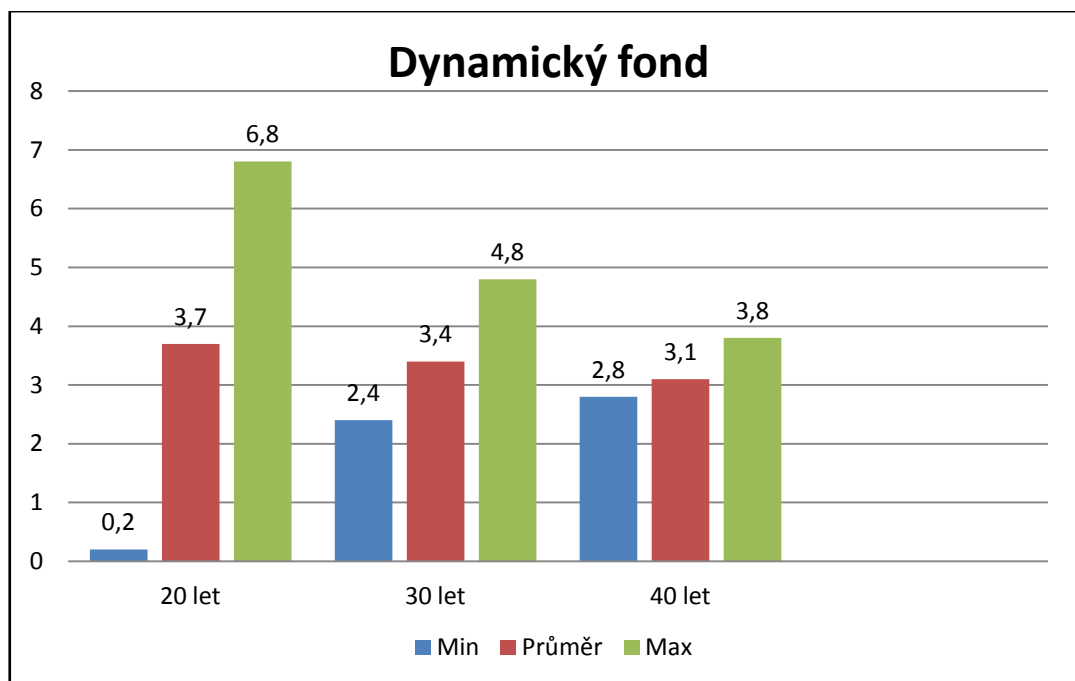
Graf č.4 Očekávané výnosy vyváženého fondu po započtení nákladů a inflace

Zdroj: Jan Příb, Kdy do důchodu a za kolik, 2012

Dynamický fond – max. 80% akciová složka, je vhodný pro velmi zkušené investory, kteří jsou ochotni investovat dlouhodobě do širokého spektra aktiv s cílem dosažení vyšších výnosů a zároveň nést riziko významného kolísání hodnoty investice. Cílem dynamického profilu je využít dlouhodobého růstového potenciálu zejména světových akciových trhů. Převažují investice s vyšším potenciálem zhodnocení a s vyšším rizikem kolísání hodnoty. Jen malá část je rozložena mezi konzervativní investiční nástroje, jako jsou dluhopisy a peněžní trh. Zcela jistě přijdou období, kdy hodně vyděláme, ale přijdou období i s poklesem. Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 50 %. [9]

Graf č.5 Očekávané výnosy dynamického fondu po započtení nákladů a inflace

Zdroj: Jan Přib, Kdy do důchodu a za kolik, 2012

Důchodové společnosti jsou povinny účastníkovi nabídnout strategii spoření, která odpovídá jeho zkracujícímu se investičnímu horizontu. 10 let před důchodem už může mít prostředky pouze v konzervativním nebo vyváženém fondu. Jakmile zbývá už jen 5 let, prostředky by měli být investovány už pouze v konzervativním fondu. Tato strategie je známá pod pojmem „investiční brzda“. Pokud se však účastník rozhodne investovat jinak, může. Odpovědnost za své investice je na něm. [9]

5.5.1 Jak vybrat správný penzijní fond

Jako základní parametry stability bychom měli hodnotit nejen jaká je výše spravovaných aktiv, ale především jaké má penzijní fond vlastní jmění. Tento údaj nám dá představu o určité kapitálové vybavenosti a schopnosti krytí závazků vůči účastníkům. Není důležité pouze základní jmění penzijního fondu, ale také rezervní fond, rezervy a opravné položky k potencionálním rizikům plynoucím z investování penzijního fondu. Důležité je také zjistit si nerozdělený zisk z minulých let, případně ztrátu. [6]

Dále bychom měli brát v úvahu rozdělení portfolia penzijního fondu mezi jednotlivé investiční nástroje, které jsou v souladu se zákonem. Zaměřit bychom se měli především na relativní zastoupení akcií a podílových listů. [6]

Pokud chceme hodnotit ekonomickou výkonnost penzijního fondu, zaměříme se na procentuální výši podílů na výnosech penzijního fondu, určených pro účastníky. Dále pak hodnotíme propočet zisku na jednoho účastníka. [6]

Velmi důležitý je také objem čistého zisku a objem provozních nákladů vůči součtu příspěvku účastníků, státních příspěvků a v předchozích letech rozepsaných výnosů. [6]

Pomocnými ukazateli, které mohou ovlivnit stabilitu penzijního fondu, mohou být hustota distribuční sítě fondu, která banka vykonává funkci depozitáře nebo rozsah doplňkové nabídky. [6]

V ČR se penzijní fondy sdružují do Asociace Penzijních fondů. Asociace má v současné době jedenáct členů, kterými jsou všechny penzijní společnosti, které provozují důchodové spoření, doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění a za tím účelem obhospodařují jednotlivé důchodové fondy, účastnické fondy a transformované fondy. Jsou to: AEGON, ALLIANZ, AXA, ČSOB, Česká spořitelna, Generali, ING, Česká pojišťovna, Conseq, Raiffeisen, Komerční banka a další 3 přidružení členové, kterými jsou společnosti poskytující odborné služby, zejména v oblasti auditu a daňového poradenství. [11]

5.5.2 Srovnání penzijních fondů

Průměrná výše zhodnocení, kterého dosáhly penzijní fondy v roce 2012 je 1,7%. Inflace byla 1,9 %, takže reálné zhodnocení je v průměru záporné. Pouze čtyři penzijní fondy dokázaly inflaci překonat. [17]

Srovnáním penzijních fondů uvidíme rozdíly mezi jednotlivými fondy.

Tabulka č.6 Srovnání penzijních fondů za rok 2012

Penzijní fond	Tržní podíl	Počet klientů	Zhodnocení 2011
Penzijní fond České pojišťovny	25%	1 162 495	1,5%
Penzijní fond České spořitelny	20%	938 209	2,07%
Penzijní fond ČSOB Stabilita	16%	721 634	1,7%
Penzijní fond Komerční banky	11%	507 626	2,04%
Penzijní fond AXA	10%	472 169	1,47%
Penzijní fond ING	9%	408 312	2,14%
Penzijní fond Allianz	5%	212 156	2,69%
Penzijní fond Aegon	2%	114 521	1,6%
Penzijní fond Generali	1%	62 087	0,3%

Zdroj: srovnac.cz

Nejvíce klientů má penzijní připojištění České pojišťovny, ale nejvyšší výnosy klientům přináší penzijní připojištění u Generali, Aegon a Allianz, jak je vidět z následující tabulky. Naopak nejméně se v loňském roce dařilo penzijnímu fondu Generali, který klientům vydělal pouhé 0,3 procenta.

5.5.3 Náklady penzijních fondů

Náklady důchodových fondů se skládají ze dvou částí. Jednak z fixního procenta z objemu majetku za obhospodařování majetku v důchodových fondech a poté z procenta ze zisku za zhodnocení majetku v těchto fondech. Maximální výši úplaty, kterou si může účtovat penzijní společnost, znázorníme v následující tabulce: [9]

Tabulka č.7 Maximální výše úplaty, kterou si může účtovat penzijní společnost

Fond	Maximální výše úplaty	
	Fixní úplata	Procentuální úplata za zhodnocení
důchodový Fond státních dluhopisů	0,3 % p.a.	
Konzervativní důchodový fond	0,4 % p.a.	10 % ze zisku
Vyvážený důchodový fond	0,5 % p.a.	
Dynamický důchodový fond	0,6 % p.a.	

Zdroj: Jan Přib, Kdy do důchodu a za kolik, 2012

Výše úplaty je v zákoně dána jako maximální. Penzijní společnost si ji může snížit, což se může stát zajímavým marketingovým nástrojem jednotlivých penzijních společností. Odměna ze zisku se penzijní společnosti vyplácí pouze v případě, že hodnota penzijní jednotky je vyšší, než byla kdykoliv předtím v minulosti. [9]

Mimořádné poplatky bude penzijní společnost nárokovat za změnu strategie spoření (max. 500 Kč), převod vašich prostředků k jiné penzijní společnosti (max. 800 Kč), odeslání výpisu důchodového spoření častěji než jednou za rok nebo požadování poskytnutí informací jiným než standardním způsobem. [9], [11]

Náklady jsou však v porovnání s běžnými otevřenými podílovými fondy poměrně nízké.

6 Důchodový systém v zahraničí

Na ukázkou jsou vybrány modely různých důchodových systémů. Zástupce Bismarckovského modelu sociálního zabezpečení – Německo, zástupce Beveridgeovéh modelu – Velká Británie, zástupce kombinovaného typu důchodového zabezpečení – Švýcarsko a nakonec USA.

6.1 Německo

Německé sociální zabezpečení má velice dlouhou historii. Již v 19. století německý kancléř Otto von Bismarck přijal sérii zákonů o nemocenském a úrazovém pojištění a pojištění v případě invalidity a stáří. Současný systém se skládá ze 3 pilířů, přičemž I. pilíř je tvořen průběžným příspěvkově financovaným a dávkově definovaným důchodovým pojištěním a povinně se ho musí účastnit všichni zaměstnanci starší 16ti let. Z tohoto pilíře je pak financován důchod 3 hlavních skupin: zaměstnanců, státních úředníků a zemědělců. I. ho pilíře se nemusí účastnit: osoby, co mají nižší příjem než 400 EUR za měsíc, osoby, které mají menší pracovní úvazek než 50 dní v roce a osoby, které podepsali pracovní smlouvu na dobu určitou a je kratší než 2 měsíce. Zaměstnanec i zaměstnavatel odvádějí 9,95% z hrubé mzdy na sociální pojištění.

II. pilíř je dobrovolný a může být organizován různým způsobem. V Německu je typické, že jej provozuje sám zaměstnavatel a financuje jej z tzv. „účetní rezervy“ v rámci účetnictví podniku. Jinak II. pilíř může být organizován i klasicky na základě smlouvy s vnější pojišťovací institucí.

III. pilíř je založen na dobrovolném a individuálním spoření. V Německu je úroveň důchodového systému velmi vysoká a důchodce tak dosahuje v průměru 67% z jeho průměrné čisté mzdy. [12], [13]

6.2 Velká Británie

Penzijní schéma opět stojí na 3 pilířích. I. pilíř má však dvě části. Skládá se ze základního důchodu v jednotné výši a státního důchodu, který je vázán na výdělky.

I. pilíř je povinný a každá zaměstnaná osoba starší 16ti let nebo OSVČ se ho musí účastnit. Musí však splňovat podmínku, že jejich příjem je vyšší než 97 GBP týdně. Tento systém je průběžně financovaný a příspěvkově definovaný. Výše příspěvkových sazeb jsou pro zaměstnavatele 12,8% z hrubé mzdy zaměstnanců a zaměstnanci, co pobírají 97-844

GBP týdně odvádí 11%. OSVČ odvádí 2,40 GBP týdně a ještě 8% z ročního příjmu. Nárok na základní důchod je určen všem osobám, které platili příspěvky v dostatečné výši a po požadovanou dobu let (10 let ženy a 11 let muži). K základnímu důchodu pak dostáváme ještě doplňkový důchod, který je vázán na výši celoživotních výdělků. Z tohoto doplňkového systému je možné se vyvázat, pokud se účastní jiného doplňkového důchodového systému. Osobám, které jsou starší 80ti let se ještě vyplácí důchodové dávky tzv. pension credit.

II. pilíř tvoří fondově financovaná penzijní schémata. Účast je zcela dobrovolná, je založen na příspěvcích zaměstnanců i zaměstnavatelů. Každý zaměstnavatel, který má více než 5 zaměstnanců je povinen svým zaměstnancům nabídnout účast v tomto pilíři. Zaměstnavatel se může rozhodnout, zda nabídne zaměstnanci penzijní pojištění v podobě zaměstnaneckého schématu, anebo v podobě skupinových investičních penzí. Výhodou je, že je zde umožněn odchod do předčasné penze.

III. pilíř tvoří osobní spoření na individuální účty. Důchodce dosahuje v průměru 65% své průměrné mzdy. Věk odchodu do důchodu je stanoven na 68 let pro muže i ženy. [12], [13]

6.3 Švýcarsko

Je to první evropská země, která postavila fungování důchodového systému na 3 pilíře. I. pilíř je realizován jako státní zabezpečení v důchodovém věku. Jeho cílem je zabezpečit krytí nezbytných životních potřeb pro všechny občany. V roce 2010 byl minimální důchod 1140 CHF. Systém je financován metodou PAYG. II. pilíř představuje zaměstnanecké důchodové pojištění, povinné od roku 1985. Zaměstnavatel má povinnost založit vlastní podnikové důchodové systémy, nebo se připojit k systémům působících mimo podnik. Účelem je zajistit zaměstnancům společně se státním důchodem přiměřenou životní úroveň. III. pilíř je tvořen dobrovolným penzijním spořením. Zaměstnanec v důchodu z I. a II. pilíře získá asi 55% své čisté mzdy. Oficiální odchod do důchodu je stanoven na 65 let pro muže a 64 let pro ženy. [12], [13]

6.4 USA

Zde je důchodový systém postaven na třech pilířích.

I. pilíř je průběžně financovaný a spravovaný státem. Účast je povinná pro zaměstnance starší 21let co pracují na hlavní pracovní poměr a pro OSVČ. Zaměstnanci i zaměstnavatelé platí stejně na sociální zabezpečení – 7,65% z hrubé mzdy, z toho je 6,2% na sociální pojištění. Osoby narozené po roce 1960 budou odcházet do důchodu v 67 letech, a aby měli nárok na důchod, tak se systému musí účastnit alespoň 10 let. Pokud se účastní dobu kratší, dostávají tzv. doplňkové dávky, které jsou vypláceny ze speciálního fondu ve státním rozpočtu. Důchodová dávka se počítá pomocí vyměřovacího základu a redukčních hranic podobně jako v ČR. Pracovat osoby mohou až do věku 70 let a za každý navíc odpracovaný rok se jim k vypočtené dávce přičítá 8%.

II. pilíř tvoří soukromé investování zaměstnanců, které je výrazně podpořeno příspěvky zaměstnavatele a daňovými úlevami. Je to systém příspěvkově definovaný. Měsíční příspěvek (součet příspěvku zaměstnavatele a zaměstnance) je v průměru 9% z hrubé mzdy zaměstnance. V USA je velmi oblíbený penzijní plán 401k ve kterém mají zaměstnanci možnost soukromě investovat do různých podílových fondů. Prostředky z tohoto systému musí však začít čerpat nejpozději v 70,5 letech.

III. pilíř se skládá z daňově zvýhodněného investování na soukromé individuální důchodové účty, které nemají žádnou věkovou hranici, od kdy se musí začít čerpat. Zaměstnanec může svoje prostředky libovolně kombinovat. [3], [12], [13]

7 Metody výpočtu důchodu

Výše důchodu z I. pilíře samozřejmě závisí na našem příjmu v době, kdy pracujeme. Jelikož ale důchod neroste lineárně s našimi příjmy platí, že čím vyšší máme příjem tím vyšší je pro nás pokles příjmu v případě odchodu do důchodu.

Pro výpočet používáme matematický postup, kterým se stanoví výpočtový základ pro vyměření důchodové dávky, která se skládá ze základní výměry a procentní výměry (promítá se zásada zásluhovosti).

Základní výměra pro rok 2013 je 2 330,00 CZK. (jedná se o 9% z průměrné hrubé mzdy). Výše procentní výměry činí za každý celý rok doby pojištění získané do vzniku nároku na důchod 1,5% výpočtového základu, minimálně však 770 Kč měsíčně. Pro výpočet důchodu musíme znát osobní vyměřovací základ, což je průměr všech příjmů, kterých jsme dosáhli v rozhodném období. Vyměřovací základ musíme upravit podle redukčních hranic. Rozhodné období je doba, ze které se nám počítají příjmy pro výpočet důchodu. Do roku 2016 je rozhodné období od roku 1986 až do roku bezprostředně předcházejícímu roku přiznání důchodu. Po roce 2016 bude rozhodné období stanoveno v rozsahu 30 kalendářních let, které bezprostředně předcházejí roku přiznání důchodu. [16]

Redukční hranice určují, kolik procent našich příjmů se nám započítá do výpočtového základu. [16]

V roce 2013 se

- příjmy do 11.389 Kč (spodní redukční hranice) započítají ve výši 100%
- příjmy od 11.389 do 30.026 Kč započítají ve výši 27%
- příjmy od 30.026 do 103.536 Kč započítají ve výši 19%
- příjmy nad 103.536 Kč (horní redukční hranice) započítají ve výši 6%

Během následujících let se budou uvedené hranice posunovat tím směrem, že od roku 2015 se příjmy nad horní redukční hranicí nebudou započítávat vůbec a příjmy mezi spodní a horní redukční hranicí se budou započítávat částí ve výši 26%. [16]

7.1 Příklad výpočtu starobního důchodu

Pan Černý dovršil důchodový věk 16. duna 2013 a k tomuto dni také požádal o přiznání starobního důchodu. Po ukončení povinné školní docházky tři roky studoval na střední škole a pět let na vysoké škole a pak byl zaměstnán v pracovním poměru. Ke dni dovršení důchodového věku získal celkem 46 let a 158 dní doby pojištění. V rozhodném období tj. v období 1986-2012 měl následující výdělky uvedené v přehledu, které po vynásobení příslušným koeficientem nárůstu všeobecného vyměřovacího základu dávají roční vyměřovací základ za jednotlivé kalendářní roky v období. Vyloučená doba znamená například dobu pracovní neschopnosti. Pro odchody do důchodu od 1. 1. do 31. 12. 2013 ($R = 2013$) se započítávají pouze výdělky v letech 1986 až 2012 (bez r. 2013). V následující tabulce jsou koeficienty přepočtu, kterými je třeba násobit roční výdělky, aby se přepočítaly na úroveň roku 1012. [10]

Tabulka č.8 Údaje potřebné k výpočtu starobního důchodu

rok	výdělky	Koeficient přepočtu	Roční vyměřovací základ	Vyloučené doby
1986	55 032	8,7236	480 077	
1987	56 581	8,5537	483 977	
1988	63 582	8,3630	531 736	
1989	67 100	8,1651	547 878	
1990	88 877	7,8769	700 075	
1991	115 351	6,8258	787 363	
1992	140 758	5,5735	784 515	
1993	211 060	4,4496	939 133	28
1994	305 183	3,7534	1 145 474	
1995	367 543	3,1673	1 164 119	
1996	365 548	2,6750	977 841	
1997	389 834	2,4199	943 359	
1998	385 607	2,2136	853 580	
1999	392 521	2,0453	802 823	11
2000	412 356	1,9187	791 187	

2001	414 124	1,7680	732 171	
2002	452 628	1,6475	745 705	
2003	471 125	1,5435	727 181	
2004	489 321	1,4475	708 292	
2005	492 524	1,3761	677 762	
2006	501 367	1,2909	647 215	
2007	510 874	1,2024	614 275	
2008	521 960	1,1118	580 315	
2009	530 154	1,0744	569 597	
2010	550 852	1,0553	581 314	20
2011	564 961	1,0315	582 757	
2012	570 055	1,0000	570 055	

Součet:

19 669 776

69

Pro výpočet osobního vyměřovacího základu použijeme úhrn ročních vyměřovacích základů = 19 669 776, počet kalendářních dnů v rozhodném období (1986 až 2012) = 9861 a počet vyloučených dob = 69. Po dosazení do vzorce pro výpočet osobního vyměřovacího základu dostáváme:

$$OVZ = 30,4167 \times 19\,669\,776 / (9861 - 69) = 61\,100 \text{ [10]}$$

Po redukcí osobního vyměřovacího základu podle tří redukčních hranic dostáváme výpočtový základ 20 834. [10]

Vzhledem k získané době pojištění 46 let bude procentní výměra činit 69% (tj. 46 x 1,5%) z výpočtového základu, tedy 14375 Kč (tj. 20 834 x 0,69). Po přičtení základní výměry ve výši 2330 Kč bude starobní důchod činit celkem 16 705 Kč měsíčně. [10]

Vzhledem k tomu, že průměrný měsíční plat pana Černého byl 35 000 Kč a výše důchodu, který bude pobírat, dosahuje jen 48% z toho platu, se jeho životní úroveň podstatně sníží.

7.2 Možnosti zvýšení důchodu

Zákonem č. 306/2008 Sb., byla zavedena možnost zvyšování procentní výměry starobního důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod při jeho souběžném pobírání v plné výši, a to o 0,4% výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů nebo při pobírání tohoto důchodu v poloviční výši, a to o 1,5% výpočtového základu za každých 180 kalendářních dnů. Toto opatření se týká období výdělečné činnosti vykonávané po 31. 12. 2009. [16]

Po vzniku nároku na důchod, který ale nepobíráme, se za každých 90 kalendářních dní výdělečné činnosti výše procentní výměry zvyšuje o 1,5% výpočtového základu. Tyto možnosti může pojištěnec i kombinovat, to znamená, že může například nejprve starobní důchod nepobírat a zvyšovat si tak procentní výměru výpočtového základu o 1,5% za 90 dnů výdělečné činnosti, a poté pobírat důchod v poloviční výši a nakonec důchod pobírat v plné výši. [16]

Příklad: Pojištěnec po vzniku nároku na starobní důchod pracoval dále 100 kal. dnů bez pobírání důchodu a poté požádal o pobírání důchodu v poloviční výši. Tuto polovinu pobíral 170 kal. dnů. Za 90 kal. dnů výdělečné činnosti bez pobírání důchodu se procentní výměra zvýší o 1,5% výpočtového základu, zbylých 10 dnů se přičte k 170 dnům, po které byl důchod pobírán v poloviční výši. Za těchto 180 dnů se procentní výměra zvýší rovněž o 1,5% výpočtového základu. [10]

V prvních $\frac{3}{4}$ roku 2010 byl počet pracujících osob, které pobírají důchod, v národním hospodářství přibližně 238 000. Převážnou část z nich tvořili důchodci v řádném starobním důchodovém věku včetně pracujících s předčasným starobním důchodem, asi 150 000. Více než 80 000 pracujících důchodců pobíralo invalidní důchod všech tří stupňů. Pracující důchodci tak celkově představovali téměř 5 % všech pracujících a jsou tak nezanedbatelnou částí aktivních pracovních zdrojů. [16]

8 Kolik peněz je potřeba do důchodu a jak toho dosáhnout

Pouze každá osoba sama může určit, kolik peněz potřebuje do důchodu. Záleží na tom, kdy by chtěla do důchodu odejít a jaký životní styl po odchodu do důchodu plánuje. Podle finančních odborníků budeme potřebovat $\frac{3}{4}$ svého konečného ročního platu. Toto pravidlo však nebere v úvahu osobní situaci dané osoby a její plány. Podle mého názoru, by si člověk měl určit sám věk odchodu do důchodu a sestavit si rozpočet, ve kterém budou zohledněny všechny náklady, které nám během důchodu nejspíše vzniknou. Je třeba započítat svoji penzi od státu, ale brát i ohled na to, že je velmi nepravděpodobné, že budeme schopni vyžít pouze z ní. Důležitým aspektem, který je třeba zahrnout do propočtu je inflace. Pokud bude inflace činit 3% ročně, životní náklady se mohou během 24let zdvojnásobit. Vzhledem k těmto skutečnostem je vhodné začít spořit co nejdříve a co nejefektivněji.

Průměrná hrubá mzda v ČR za rok 2012 byla 26 067 Kč, z toho čistá mzda odpovídá zhruba 20 000 Kč. Při této mzdě můžeme očekávat pokles důchodu o 50%. (na 10 000 Kč) Většina lidí si však přeje důchod na úrovni 70 až 80% z jejich současných příjmů. (při čisté mzdě 20 000 je 75% 15 000 Kč) Z toho plyne, že důchod jen od státu je zcela nedostačující. Pokud budeme chtít důchod o 5000 Kč vyšší, budeme k tomu potřebovat minimálně 1 milion Kč. Renta 5000 Kč měsíčně znamená 60 000 Kč za rok. To znamená, že nám peníze vydrží přibližně na 17 let. Když budeme odcházet do důchodu v 67 letech, peníze nám budou stačit do 84 let. Abychom si zajistili takto vyšší důchod, máme různé možnosti, které jsem zmiňovala v předchozích kapitolách. Investice na důchod jsou specifické v tom, že se mohou skládat z našich vlastních vkladů, příspěvků zaměstnavatele a příspěvků státu. V každém případě ale musí vždy každý z nás zvážit své možnosti, které se v průběhu let mění a vytvořit si vlastní důchodovou strategii. Pokud si netroufá na vlastní investice je nejlepší volbou vybrat si vhodného odborníka na zhodnocení svých úspor, tj. penzijní fond. [7], [9]

Naspořit milion korun je někdy reálnější, než se na první pohled zdá. Výpočty byly zvoleny pro III. pilíř, protože si v tomto případě může určit každý sám velikost úložky, zatímco v II. pilíři je ovlivněna výší platu. K výpočtu jsem použila penzijní kalkulačku České spořitelny, protože má v České republice nejvíce klientů. Výpočty nepočítají pro zjednodušení s inflací. Kdyby ale inflace rostla o 2% ročně, tak k uchování hodnoty dnešního milionu by bylo třeba za 40 let naspořit 1,67 milionu. [7], [9]

Penzijní fond české spořitelny

Penzijní spoření pro 20 leté, odchod do důchodu v 69 letech a 6 měsících.

Tabulka č.9 Ukládané měsíční částky pro 20 leté

Typ strategie a roční výnos	Naspořená částka	Měsíční úložka
Konzervativní 2,83%	1 000 000	665
Vyvážená 3,12 %	1 000 000	610
Dynamická 3,71 %	1 000 000	510

Zdroj: autor

Vzhledem k tomu, že dvacetiletého klienta čeká 594 měsíců spoření, k odchodu do důchodu s milionovou částkou mu stačí investovat několik set korun měsíčně. Pro tak dlouhé investiční období bychom měli zvolit dynamickou strategii.[7]

Penzijní spoření pro 30 leté, odchod do důchodu v 68 letech.

Tabulka č.10 Ukládané měsíční částky pro 30 leté

Typ strategie a roční výnos	Naspořená částka	Měsíční úložka
Konzervativní 2,8%	1 000 000	1 125
Vyvážená 3,08 %	1 000 000	1 050
Dynamická 3,65 %	1 000 000	925

Zdroj: autor

Částka, kterou musí měsíčně investovat třicetiletý člověk, aby dosáhl milionovou rezervu na důchod, je samozřejmě vyšší než u člověka o deset let mladšího. Čeká ho 456 měsíců spoření. U dynamické strategie by musel vynaložit 925 Kč měsíčně.

Penzijní spoření pro 40 leté, odchod do důchodu v 66 letech

Tabulka č.11 Ukládané měsíční částky pro 40 leté

Typ strategie a roční výnos	Naspořená částka	Měsíční úložka
Konzervativní 2,66 %	1 000 000	2 150
Vyvážená 9,92 %	1 000 000	2 050
Dynamická 3,36 %	1 000 000	1 925

Zdroj: autor

Dnešní čtyřicátníci před sebou mají 312 měsíců spoření. Podle odhadů finančních odborníků, se bude 50 – 70 % Čechů v tomto věku řadit mezi konzervativní investory, proto budou muset spořit relativně vysokou částku.[7]

Fondy jsou standardně používanou cestou pro zhodnocení prostředků jak u nás, tak i v zahraničí. Přesná hodnota výnosů, jakých dosáhnou důchodové fondy, nejde nijak zaručit. Proto u investic vždy mluvíme pouze o očekávaném výnosu.

Předpokládané výnosy fondů můžeme srovnat, pokud si vezmeme 30ti letého občana, jehož hrubý měsíční příjem je 25 000Kč. Do důchodu odejde v 68 letech, proto si zvolil dynamickou strategii, která předpokládá největší zhodnocení peněz. Čeká ho 38 let (456 měsíců) spoření. Do III. pilíře bude odvádět 1000 Kč měsíčně.

Tabulka č.12 Předpokládané výnosy vybraných fondů při dynamické strategii

Název penzijního fondu	Předpokládané zhodnocení u dynamické strategie	Měsíční úložka	Konečná naspořená částka po zdanění
Penzijní fond Komerční banky	3,8%	1 000	1 000 977 Kč
Penzijní fond České pojišťovny	7%	1 000	1 055 538 Kč
Penzijní fond České spořitelny	3,6 %	1 000	1 103 061 Kč
Penzijní fond ČSOB	6%	1 000	1 178 611 Kč
Allianz Modrá penze	5%	1 000	1 283 400 Kč
ING Penzijní společnost	4%	1 000	1 185 320 Kč
Generalli Penzijní společnost	5,2%	1 000	1 077 996 Kč

Zdroj: autor

Vlastní naspořená částka je 456 000 a státní příspěvky jsou ve výši 104 880 což je dohromady 560 880 Kč. Výnosy jsou zdaněny sazbou 15%.

Z tabulky vyplývá, že mezi fondy jsou při stejné zvolené strategii značné rozdíly, které vznikají nejen různým hospodařením fondů ale i odlišnou metodu výpočtů svých důchodových kalkulaček a v neposlední řadě různým nastavením investiční brzdy.

8.1 Vlastní doporučení

Fondy pro důchodové spoření je nutno pečlivě vybírat. Nesmíme hodnotit pouze maximální procentuelní zhodnocení, které nám fond nabízí, ale měli bychom hodnotit i hospodaření fondu. I přesto, že se procentuelní výnos nemusí naplnit, je značnou výhodou státní příspěvek. Doporučuji spoření ve III. pilíři všem občanům, kteří si chtějí pomocí fondů spořit na důchod.

9 Závěr

Z poznatků uvedených v této práci vyplývá, že ke změnám v důchodovém systému muselo dojít. Reforma se inspirovala některými již fungujícími modely v zahraničí a vychází ze sloučení systému „pay as you go“ a kapitalizace neboli fondového financování. V České republice zatím nebylo pravidlem, aby si občan vytvářel finanční rezervu na stáří a spoléhal hlavně na důchod vyplácený státem. Reforma apeluje na odpovědnost každého z nás vytvořit si vlastní finanční rezervu na stáří, což zatím nebylo zvykem. Proto vynakládají penzijní fondy značné prostředky na osvětlu této reformy. Výše penze, kterou lze získat vstupem do II. a III. pilíře důchodového systému se bude zásadně lišit od základní penze. U všech fondů je vedle finanční částky a zvolené investiční strategie podstatná hlavně doba spoření. Proto mladší populace má situaci do značné míry snazší, a může cílové částky dosáhnout při nižších měsíčních splátkách. Velká část populace si stále ale není jistá, zda se penzijního spoření účastnit a když, tak v jaké formě? Pochyby vyplývají z nepřesných informací poskytovaných jednotlivými finančními institucemi, které používají různé metody výpočtů pro své důchodové kalkulačky. Nedůvěru vzbuzuje i možné záporné zhodnocení vložených prostředků. Dále je pak značnou nevýhodou, že nově vzniklé fondy II. pilíře nelze hodnotit na základě jejich výsledků, ale jen podle strategie a předpokládaných výnosů, ty se však mohou od skutečnosti značně lišit. Stávající fondy III. pilíře jsou samozřejmě na trhu již delší dobu a i když prošly transformací hodnotit je lze. Vedle nich budou fungovat i nově vzniklé účastnické fondy.

Komparací vybraných fondů v této práci jsme zjistili, že nejvyšší výnos očekává penzijní fond Modrá penze od Allianz.

Motivací lidí pro účast na penzijním spoření jsou v současné době hlavně daňové úlevy a státní příspěvek, ten ovšem získávají pouze účastníci III. pilíře. Účastníci II. pilíře získávají příspěvek, který následně investují pomocí důchodových fondů, formou vyvedení finančních prostředků z pilíře I. a tím dochází k jeho oslabení. Jelikož současné důchody se vyplácí přímo, není vhodné oslabovat I. pilíř. Tím dojde k snížení valorizace současných důchodů.

Problém by bylo možné řešit například příspěvkem zaměstnavatele nebo vytvořením zaměstnaneckých důchodových fondů. Ovšem to předpokládá silnou ekonomiku, aby měly podniky dostatek finančních prostředků pro tyto investice.

10 Seznam použité literatury

- [1] Česko. Česká spořitelna a.s. Penzijní fond České spořitelny. Proč je reforma nutná. [Online]. [Citace: 20. listopad 2012.] Dostupný z WWW:
<http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/penze?_nfpb=true&_pageLabel=penze_doc&docid=internet/cs/sc_7679.xml >
- [2] GREGOROVÁ Zdeňka, GALAUS Milan. Sociální zabezpečení. 2 aktualizované vydání MU 2000. ISBN: 80-210-3686-9
- [3] GREGOROVÁ Zdeňka. Důchodové systémy. 1. Vydání, Grada Publishing a.s. ISBN: 078-80-247-4479-7
- [4] Česko. Česká správa sociálního zabezpečení. Důchodová reforma. [Online]. [Citace: 13. prosinec 2012.] Dostupný z WWW:
<http://duchodovareforma.mpsv.cz/files/clanky/10/Duch_ref_f1.pdf>
- [5] Česko. Parlamentní listy. Počet důchodců neustále roste, v ČR je jich už 2,3 milionu. [Online]. [Citace: 5. leden 2013.] Dostupný z WWW:<<http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Pocet-duchodcu-v-CR-neustale-roste-Je-jich-uz-2-3-milionu-212669>>
- [6] ŠULC Jaroslav a ILLEŠTKO Petr. Penzijní připojištění. 2. aktualizované vydání, ISBN: 80-247-0772-1
- [7] Penzijní reforma. Hospodářské noviny. středa 19.prosince 2012. [Online]. Dostupný z WWW : <<http://hn.ihned.cz/c1-58997450-jak-pocitat-uspory-v-milionech-mladym-staci-i-par-stovek-mesicne>>
- [8] Česko. Zákon č. 426 o důchodovém spoření, 427 o doplňkovém penzijním spoření a 428, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření Sběrka zákonů, Česká republika 2011, částka 149. ISSN 1211-1244
- [9] SYROVÝ Petr. Jak si spořit na důchod. 1. Vydání Geada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-4479-7
- [10] PŘIB Jan a VORŘÍŠEK Vladimír. Důchodové předpisy s komentářem. Anag 2012. ISBN: 978-80-7263-736-2
- [11] Česko. Asociace penzijních fondů. Publikace za rok 2012. [Online]. [Citace: 24.leden 2013.] Dostupný z WWW:<<http://www.apfcr.cz/> >

- [12] Musilová Zdeňka, Milan Šlapák, Martin Holub. Zaměstnanecká schémata penzijního pojištění ve vybraných státech EU, Švýcarsku a USA. VÚPSV, v.v.i., Praha 2011. ISBN 978-80-7416-087-5
- [13] Jana ŠPICÁKOVÁ, Charakteristika systémů důchodového zabezpečení ve vybraných státech EU s vazbou na důchodový systém ČR. Diplomová práce Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta 2006
- [14] Česko. Důchody-důchodci.cz. Výpočet důchodu. [Online]. [Citace: 24.leden 2013.] Dostupný z WWW: <<http://www.duchody-duchodci.cz/starobni-duchod-vypocet.php>>
- [15] Česko. BEZDĚK Vladimír a kol., Závěrečná zpráva 2005. [Online]. [Citace: 24.leden 2013.] Dostupný z WWW: <<http://www.ceskereformy.cz/soubory/dokumenty/bezdekova-komise-1-zaverecna-zprava.pdf>>
- [16] Česko. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Hlavní změny v důchodovém pojištění schválené v roce 2012. [Online]. [Citace: 5.únor 2013.] Dostupný z WWW:<<http://www.mpsv.cz/cs/13635>>
- [17] Česko. Penize.cz. ŠÍDLO Dušan, Penzijní fondy 2012. Aktualizováno 11. 07. 2012. [Online]. [Citace: 5.únor 2013.] Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/239249-penzijni-fondy-2012-inflaci-prekonaly-ctyri>>

10.1 Seznam použitých tabulek

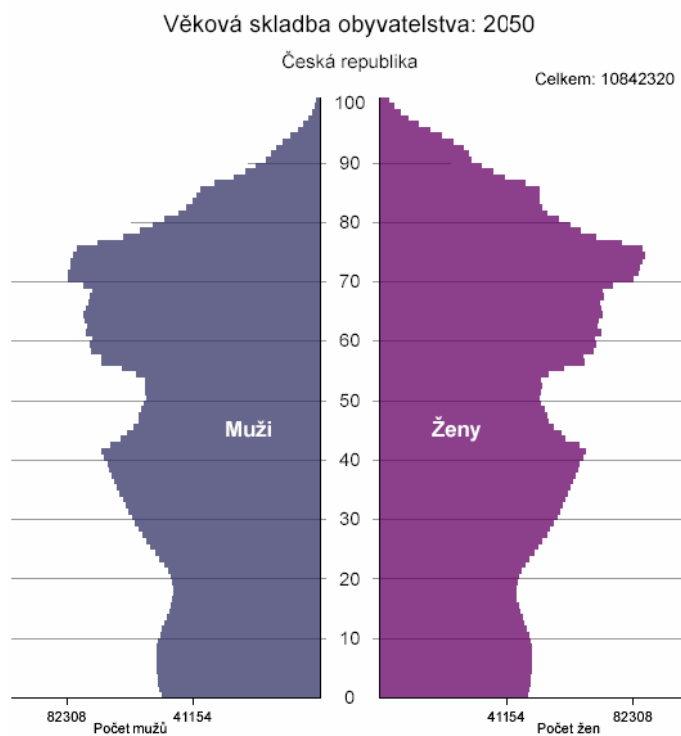
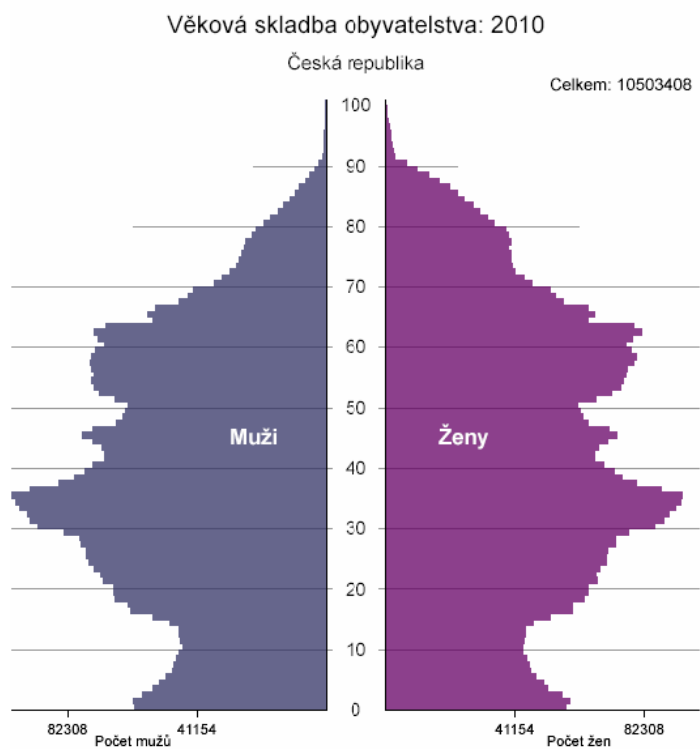
Tabulka č.1:Procentuální podíl obyvatelstva v důchodovém věku	7
Tabulka č.2:Deficit důchodového účtu	8
Tabulka č.3:Přehled odvodů důchodového pojištění, které platí od 1.1.2013	13
Tabulka č.4: Pro koho se vyplatí II. pilíř	14
Tabulka č.5: Výše státních příspěvků	16
Tabulka č.6: Srovnání penzijních fondů za rok 2012	26
Tabulka č.7: Maximální výše úplaty, kterou si může účtovat penzijní společnost	27
Tabulka č.8: Údaje potřebné k výpočtu starobního důchodu	32
Tabulka č.9:Ukládané měsíční částky pro 20ti leté	36
Tabulka č.10: Ukládané měsíční částky pro 30ti leté	36
Tabulka č.11: Ukládané měsíční částky pro 40ti leté	36
Tabulka č.12: Předpokládané výnosy vybraných fondů při dynamické strategii	37

10.2 Seznam použitých grafů

Graf č.1: Schéma současného důchodového systému	10
Graf č.2: Cyklus penzijního spoření	17
Graf č.3: Očekávané výnosy fondu státních dluhopisů po započtení nákladů a inflace	22
Graf č.4: Očekávané výnosy vyváženého fondu po započtení nákladů a inflace	23
Graf č.5: Očekávané výnosy dynamického fondu po započtení nákladů a inflace	24

11 Přílohy

Příloha 1: Demografický vývoj obyvatelstva

Příloha 2: Tabulka pro výpočet důchodového věku

Rok narození	Důchodový věk činí u					
	mužů	žen s počtem vychovaných dětí				
		0	1	2	3 a 4	5 a více
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	53r
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	53r
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	53r
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	53r
1940	60r+10m	57r+8m	56r+4m	55r	54r	53r
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	53r
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	53r
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	53r+4m
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	53r+8m
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	54r
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	55r
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	56r
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m

1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m
1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	57r
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m
1956	63r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m
1957	63r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+4m	58r
1958	63r+10m	63r+10m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	58r+4m
1959	64r	64r	63r+2m	61r+8m	60r+2m	58r+8m
1960	64r+2m	64r+2m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+2m
1961	64r+4m	64r+4m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	59r+8m
1962	64r+6m	64r+6m	64r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+2m
1963	64r+8m	64r+8m	64r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m
1964	64r+10m	64+10m	64r+10m	64r+2m	62r+8m	61r+2m
1965	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	61r+8m
1966	65r+2m	65r+2m	65r+2m	65r+2m	63r+8m	62r+2m
1967	65r+4m	65r+4m	65r+4m	65r+4m	64r+2m	62r+8m
1968	65r+6m	65r+6m	65r+6m	65r+6m	64r+8m	63r+2m
1969	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+2m	63+8m
1970	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+8m	64r+2m
1971	66r	66r	66r	66r	66r	64r+8m
1972	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	65r+2m

1973	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	65r+8m
1974	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+2m
1975	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m
1976	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m
1977	67r	67r	67r	67r	67r	67r
1978	67r+2m	67r+2m	67r+2m	67r+2m	67r+2m	67r+2m
1979	67r+4m	67r+4m	67r+4m	67r+4m	67r+4m	67r+4m
1980	67r+6m	67r+6m	67r+6m	67r+6m	67r+6m	67r+6m
1981	67r+8m	67r+8m	67r+8m	67r+8m	67r+8m	67r+8m
1982	67r+10m	67r+10m	67r+10m	67r+10m	67r+10m	67r+10m
1983	68r	68r	68r	68r	68r	68r